

New Zealand

NewZealands frøavlere har frit spil med planteværn

De newzealandske frøavlere bruger kemi, som har været forbudt i Danmark i årtier. Og altid i fuld dosering.

Af Barthold Feidenhans', specialkonsulent, Videncentret for Landbrug, BAF@vfl.dk

New Zealand er en vigtig konkurrent til dansk frøproduktion på verdensmarkedet, når det gælder alm. rajgræs og hvidkløver. Og helt overordnet er der ingen rammebetingelser for anvendelsen af planteværnsmidler på New Zealand.

Det generelle indtryk er, at der anvendes høje doseringer og meget gamle aktivstoffer. Anvendelsen af de for en dansker meget gamle midler kan være en konsekvens af det manglende godkendelsessystem. Når et middel først er på markedet, kan det forblive der til evig tid, så længe det er konkurrencedygtigt på pris.

Der mangler et incitament til at udvikle nye strategier og nye midler. Nye midler kan simpelthen ikke konkurrere på prisen.

Hvordan økonomien i frøproduktionen hænger sammen, er det meget svært at få et indtryk af. Spørger man om produktionsøkonomiske data, bliver der meget stille.

Gamle midler bruges flittigt

På ukrudtssiden kan nævnes de vigtigste aktivstoffer afhængig af afgrøde, nemlig ethofumesat, TCA, triaziner, diuron, 2,4 D både som salt og ester, diquat og glyfosinat.

De nyeste midler, der blev nævnt, var diflufenican og bromoxynil. Sulfonylureamidler anvendes ikke.

Altid fuld dosering, ingen omrensning

Når man taler doseringer på ukrudtsmidler, er det altid fuld dosering i New Zealand. Man kender simpelthen ikke begrebet 'reducerede doseringer'.

Som eksempel kan nævnes,

at doseringen af ethofumesat er 1,5 til 2,0 kg pr. hektar. Den høje dosering begrundes med behovet for en høj effekt på ukrudtsgræsserne og specielt enårig rapgræs. Det må indrømmes, at markerne også var meget rene. De meget rene marker følger frøet helt hen til rensningen, hvor vi fik at vide, at omrensninger stort set er ukendte.

90 procent af frømarkerne med alm. rajgræs vækstreguleres. Markedet er fuldstændig styret af aktivstoffet trinexapac-ethyl, der sælges under flere navne i Danmark. Doseringerne i praksis ligger på to til tre gange den danske maksimum dosering på 0,8 liter pr. hektar.

Her skal man huske på, at

hele avlen på New Zealand skårlægges ved en vandprocent på 40. Det har betydning for risikoen for dryssespid.

Triazoler ødelægger endofytindhold

Rust og blind seed disease er de vigtigste skadevoldere. Bekæmpelse starter ved begyndende skridning, og der behandles to til tre gange frem til stadie 69. Den meget sene sidste behandling skyldes et ret stort smittetryk af sortrust. Generelt er der merudbytter på 30 til 50 procent for svampekæmpelse.

De vigtigste aktivstoffer er stadig triazolerne (Opus, Proline med flere) i fuld dosering. Problemet med triazolerne er, at de ødelægger endofytindholdet i planterne. Specielt Proline har vist sig at være meget ødelæggende. Ligen søges der efter løsninger, der omfatter strobiluriner og SDHI midlerne.

Danmark er med

Kan dansk frøproduktion konkurrere med så lempelige vilkår?

Ja. Vi er med - og kommer der miljøregler i New Zealand, er vi foran.

Der arbejdes meget med båndsprøjtning i rækkeafgrøderne. Her ses en båndsprøjte i kløver. Den kan håndtere to midler på samme tid. Foto: Barthold Feidenhans'

Eric Watson, i forgrunden, dyrker vejbred til frø (anvendes i foderblandinger, marken bag ham), rajgræs (ses i baggrunden til venstre) og en række andre frøafgrøder. Markerne er helt fri for ukrudt også specialafgrøderne. Foto: Thomas Holst

Læs om New Zealand

New Zealand er en vigtig konkurrent til dansk frøproduktion på verdensmarkedet, når det gælder alm. rajgræs og hvidkløver.

På en nylig afholdt workshop i New Zealand deltog en delegation fra den danske frøbranche. Deltagerne på turen skriver i dette nummer og i næste nummer af Frøavleren, der udkommer 4. december, om produktionsmetoder og rammebetingelser for frøavlerne i New Zealand.

De grønne tanker er begyndt at kunne høres på New Zealand. Det værste skræksce- narie for dem er at få danske rammevilkår, og man begyn- der at mærke presset fra omgi- velserne.

I Danmark er vores store styrke, at vi har en solid fag- lig viden oparbejdet gennem de seneste 20 til 30 år, der an- viser brugbare løsninger un- der stramme rammebetingel- ser. Den viden mangler man på New Zealand. Den viden ta- ger det mange år at opbygge, og den skal opbygges lokalt for at fungere. Strammere rammevil- kår på pesticider vil givetvis på- virke produktionsøkonomien.

Pesticider må være billige Denne essentielle del af pro- duktionen er det meget svært at få svar på.

Det umiddelbare ind-

tryk er, at pesticider må være billige på New Zealand. Hvis ikke det er tilfældet, er der me- get lavt hængende frugter at høste for avlerne.